

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Βρυξέλλες, 26 Μαρτίου 2003

Ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός της Ελλάδος Κώστας Σημίτης ενημέρωσε σήμερα στις 15.00 τοπική ώρα Βρυξελλών (16.00 ώρα Ελλάδος) την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τα αποτελέσματα του πρόσφατου Εαρινού Ευρωπαϊκού Συμβουλίου των Βρυξελλών, καθώς και για το θέμα του Ιράκ.

Ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στην εισαγωγική παρέμβασή του είπε τα εξής:

«Κυρίες και κύριοι,

Το Εαρινό Συμβούλιο που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες είχε αντικείμενο την εξέταση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της εφαρμογής της στρατηγικής της Λισσαβόνας. Ήταν η 3^η Σύνοδος του Εαρινού Συμβουλίου με αυτό το αντικείμενο. Η στρατηγική της Λισσαβόνας έχει σκοπό να γίνει η ευρωπαϊκή οικονομία η ανταγωνιστικότερη και δυναμικότερη οικονομία της γνώσης ανά την υφήλιο, ικανή για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και με μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή.

Πριν από τη σύγκλιση του Συμβουλίου είχε εκφραστεί η άποψη ότι το Συμβούλιο αυτό ή δεν θα έπρεπε να συνέλθει ή θα έπρεπε να ασχοληθεί αποκλειστικά με το Ιράκ.

Η Προεδρία δεν συμφώνησε μ' αυτές τις απόψεις. Μας ενδιαφέρουν άμεσα οι εξελίξεις στο Ιράκ, λυπούμαστε για τα ανθρώπινα θύματα και για τον άμαχο ιρακινό πληθυσμό. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να εγκαταλείψουμε την κύρια αποστολή μας που είναι οι πολιτικές μας για την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρώπη, ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή της ύφεσης και αύξησης της ανεργίας. Δεν θα έπρεπε να επιτρέψουμε η Σύνοδος Κορυφής να γίνει και αυτή θύμα του πολέμου. Έτσι θα εξυπηρετούσαμε αποκλειστικά εκείνους που θέλουν να τονίσουν την αδυναμία της Ευρώπης να αντεπεξέρχεται σε κρίσιμες καταστάσεις.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαπίστωσε ότι η επιβράδυνση της οικονομίας έχει διαρκέσει περισσότερο από το αναμενόμενο. Οι υπαρκτές προοπτικές ανάκαμψης σκιάζονται από τον πόλεμο, τους παγκόσμιους πολιτικούς κινδύνους και οικονομικές αβεβαιότητες. Διαπίστωσε, επίσης, ότι έχει σημειωθεί αξιόλογη πρόοδος με την ατζέντα της

Λισσαβόνας, που διανύει πλέον το τέταρτο έτος της. Για παράδειγμα έχουν δημιουργηθεί, μετά την έναρξη εφαρμογής της στρατηγικής της Λισσαβόνας, πέντε εκατομμύρια νέες θέσεις απασχόλησης – εκ των οποίων μάλιστα οι 500.000 κατά τη διάρκεια του 2002, παρά το δυσμενέστερο οικονομικό κλίμα με την ανεργία, ενώ οι άνεργοι μειώθηκαν κατά δύο εκατομμύρια.

Ωστόσο, θα πρέπει να γίνουν πολλά ακόμη για να επιτευχθούν οι στόχοι της Λισσαβόνας. Χρειάζεται μια εντατική προσπάθεια από όλους για να προωθηθούν οι αποφασισμένες οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθόρισε 4 προτεραιότητες:

- **Αύξηση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής**, με μεταρρυθμίσεις στη φορολογία και τα συστήματα παροχών, κίνητρα για την ένταξη στην αγορά εργασίας, για να προωθηθεί η προσαρμοστικότητα των αγορών εργασίας στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες αλλά και η κοινωνική συνοχή.
- **Προώθηση της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας**, με ενίσχυση των δαπανών των επιχειρήσεων για έρευνα, διευκόλυνση της δημιουργίας επιχειρήσεων και πρόσβασης σε κεφάλαια, απλοποίηση διαδικασιών, ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας νέων.
- **Εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς και της διασύνδεσης της Ευρώπης**, μέσω του περαιτέρω ανοίγματος και της ολοκλήρωσης των Ευρωπαϊκών αγορών (ενέργειας, μεταφορών, χρηματοοικονομικών υπηρεσιών), της βελτίωσης του κανονιστικού περιβάλλοντος και της προστασίας των καταναλωτών.
- **Προστασία του περιβάλλοντος που ενισχύει την ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας**, με ανάληψη περιβαλλοντικών δράσεων και ενίσχυση των επενδύσεων σε καθαρές τεχνολογίες και τεχνολογίες που βοηθούν στην εξοικονόμηση πόρων.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφέρω ότι, όπως προκύπτει από τα Συμπεράσματα, σημαντική πρόοδος έχει επιτευχθεί στην Ατζέντα της Λισσαβόνας κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Προεδρίας.

Συγκεκριμένα επιτεύγματα αποτελούν:

- Η συμφωνία για τον καλύτερο συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών, με αποτελεσματική και ρεαλιστική εφαρμογή του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- Η συμφωνία για ένα διαφανές και οικονομικό Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας, μετά από 14 χρόνια διαπραγματεύσεων. Η εξέλιξη αυτή αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά την καινοτομία στην Ευρώπη.

- Η πρόοδος στην ολοκλήρωση των ευρωπαϊκών χρηματαγορών μέσω, μεταξύ άλλων, της πολιτικής συμφωνίας της οδηγίας για τα ενημερωτικά δελτία που μειώνει το κόστος του κεφαλαίου.
- Οι νέες κατευθύνσεις για την Αναθεωρημένη Στρατηγική για την Απασχόληση, που ενισχύει τις πολιτικές για την αύξηση των θέσεων εργασίας και τη μείωση της ανεργίας.
- Η καθιέρωση της Τριμερούς Κοινωνικής Συνόδου, που επιτρέπει στους κοινωνικούς εταίρους να συνεισφέρουν στη διαμόρφωση της οικονομικής και κοινωνικής στρατηγικής.
- Η συμφωνία για τη φορολόγηση των προϊόντων ενέργειας, που αυξάνει την ενεργειακή αποτελεσματικότητα και οδηγεί στην αύξηση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Η καθιέρωση περιβαλλοντικών στόχων, σε τομείς, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η ενεργειακή ένταση, τα βιοκαύσιμα.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έδωσε κατευθύνσεις για τις μεταρρυθμίσεις που θα πρέπει να επιδιωχθούν. Το 2003 η Ένωση θα διαθέτει εξορθολογισμένα εργαλεία για το συντονισμό των βασικών της πολιτικών: το Γενικό Προσανατολισμό των Οικονομικών Πολιτικών, τις Κατευθυντήριες Γραμμές για την Απασχόληση και τη Στρατηγική για την Εσωτερική Αγορά. Τα εργαλεία αυτά θα πρέπει να διαμορφωθούν με μια τριετή προοπτική, ώστε να υπάρχει μια σφαιρικότερη και ουσιαστικότερη αντιμετώπιση.

Από τους ειδικούς τομείς που εξετάζονται στα συμπεράσματα, θα αναφέρω ενδεικτικά την απασχόληση και τον εκσυγχρονισμό του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου. Το Συμβούλιο παρακινεί τα κράτη-μέλη να διατηρήσουν το ρυθμό πορείας της μεταρρύθμισης των εθνικών αγορών εργασίας, με εστίαση στις:

- Μεταρρυθμίσεις των συστημάτων φορολογίας και κοινωνικών παροχών, καθώς και της αλληλεπίδρασής τους, ούτως ώστε να προωθούν την απασχόληση, την αύξηση της ζήτησης εργατικού δυναμικού και τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως όσων έχουν χαμηλές προοπτικές αμοιβής.
- Βελτίωση των συστημάτων διαμόρφωσης μισθών και ημερομισθίων, ούτως ώστε να λαμβάνουν υπόψη τη σχέση μεταξύ μισθών, σταθερότητας τιμών, παραγωγικότητας, επιπέδων κατάρτισης και συνθηκών της αγοράς εργασίας.
- Τον εκσυγχρονισμό της εργατικής νομοθεσίας για ευελιξία, αλλά και ασφάλεια, με τη χαλάρωση των υπερβολικά περιοριστικών ρυθμίσεων που επηρεάζουν τη δυναμική της αγοράς εργασίας, αλλά και με σεβασμό του ρόλου των κοινωνικών εταίρων σύμφωνα με την εθνική πρακτική.
- Βελτίωση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού μεταξύ επαγγελμάτων, κλάδων περιοχών και χωρών, επί παραδείγματι με τη βελτίωση της διαφάνειας και της αμοιβαίας αναγνώρισης των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης.

- Αύξηση της προσφοράς εργατικού δυναμικού, ιδίως μεταξύ ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, γυναικών, μεταναστών και νέων, ενθάρρυνση της παραμονής στον ενεργό πληθυσμό, με αποτρεπτικά μέτρα κατά της παροχής κινήτρων πρόωρης αποχώρησης.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να συγκροτήσει μια Ευρωπαϊκή Ειδική Ομάδα για την απασχόληση υπό τον κ. Wim Kok. Η ομάδα αυτή θα έχει στόχο να προτείνει συγκεκριμένα μέτρα για την αύξηση της απασχόλησης.

Στο Συμβούλιο αναφέρθηκε σε συγκεκριμένες δράσεις για να υποστηριχθούν από την Ένωση οι τομείς γνώσης, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας. Η γενική κατεύθυνση που πρέπει να ακολουθηθεί από την Ένωση περιγράφεται ως εξής στα συμπεράσματα: «Χρειάζονται και άλλες προσπάθειες στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών - μελών για τη βελτίωση του γενικού επιχειρηματικού κλίματος σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού, τη μείωση των διοικητικών και ρυθμιστικών βαρών για τις επιχειρήσεις, ειδικότερα δε για την ενθάρρυνση της δημιουργίας και της εξέλιξης μικρών επιχειρήσεων. Προέχει επίσης να προωθηθεί η επιχειρηματική νοοτροπία, παρέχοντας κίνητρα στα μεμονωμένα άτομα και προτρέποντας το κοινωνικό σύνολο να εκτιμά την επιχειρηματική επιτυχία. Τέλος, πρέπει να δοθεί προσοχή στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης του κοινού στις επιχειρήσεις με την προώθηση αξιόπιστης εταιρικής διακυβέρνησης».

Το Συμβούλιο:

- έθεσε χρονικά όρια για την επίτευξη τελικής συμφωνίας στις εναπομένουσες μεταρρυθμίσεις της Λισσαβόνας σε καίριους τομείς, πριν από το Εαρινό Συμβούλιο του 2004: σιδηρόδρομοι, αγορές ενέργειας, χρηματοπιστωτικές αγορές, δημόσιες προμήθειες, κοινωνία της πληροφορίας, προσωρινή εργασία μέσω πρακτορείων, κανόνες διασυνοριακής κοινωνικής ασφάλειας, καύσιμα φιλικά προς το περιβάλλον, φορολογία ενέργειας, υπαιτιότητα για την καταστροφή του περιβάλλοντος και τις κλιματολογικές αλλαγές.
- Ρύθμισε με ουσιαστικό τρόπο θέματα ασφάλειας της ναυσιπλοΐας με αφορμή την καταστροφή του Prestige.
- Ανανέωσε τη δέσμευση για μεγαλύτερη συνοχή μέσα στην Ένωση και τον ηγετικό ρόλο της Ένωσης στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Κυρίες και Κύριοι,

Ας έρθω στο θέμα του Ιράκ.

Είναι γνωστό, ότι όλα τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτήσαν τον αφοπλισμό του Ιράκ και την καταστροφή των όπλων μαζικής

καταστροφής που πιθανώς διέθετε. Είναι γνωστό, επίσης, ότι υπήρχαν έντονες διαφωνίες για τον τρόπο και το χρόνο, που θα πραγματοποιηθεί ο αφοπλισμός. Το θέμα είχε συζητηθεί επανειλημμένα στο Συμβούλιο Ασφαλείας χωρίς να προκύψει συμφωνία. Αντίθετα εντάθηκαν οι διαφωνίες. Θα ήταν ως εκ τούτου μάταιο και επιπόλαιο η Προεδρία να επιδιώξει να ξεπεράσει τις αντιθέσεις. Αντιθέτως, η Προεδρία θεώρησε ότι με την έναρξη της στρατιωτικής σύγκρουσης θα έπρεπε να καθορισθούν αρχές για την αντιμετώπιση της κατάστασης που προέκυψε με την έναρξη του πολέμου. Να μας απασχολήσει το μέλλον, η έξοδος από τη κρίση. Για να μην υπάρξουν νέες διαφωνίες. Για να είναι σαφείς οι κοινές επιδιώξεις. Για να περιορίσουμε τις επιπτώσεις του πολέμου και να αποφύγουμε να υπάρξουν αλυσιδωτές κρίσεις. Για να εργασθούμε για την ειρήνη και την πρόοδο στη περιοχή.

Αυτή η προσπάθεια εξέτασης του Ιράκ σε σχέση με το μέλλον, συνάντησε στην αρχή την αμφιβολία και το ερώτημα, πώς θα ήταν δυνατό να υπάρξει συμφωνία. Το Συμβούλιο επέτυχε όμως μια κοινή θέση. Σ' αυτή επισημαίνονται μεταξύ άλλων:

- Η ανάγκη διαφύλαξης της εδαφικής ακεραιότητας του Ιράκ.
- Η ανάγκη αντιμετώπισης των σοβαρών ανθρωπιστικών προβλημάτων που θα προκύψουν από την κρίση, καθώς και ανάγκη αλληλεγγύης μας προς τις χώρες που θα πληγούν από αυτήν.
- Ο κεντρικός ρόλος των Ηνωμένων Εθνών τόσο για την αντιμετώπιση της ιρακινής κρίσης, όσο και γενικότερα στο διεθνές σύστημα. Το Συμβούλιο Ασφαλείας, θα πρέπει να δώσει εντολή στα Ηνωμένα Έθνη για την μετά τον πόλεμο περίοδο.
- Η ανάγκη αναζωογόνησης της ειρηνευτικής διαδικασίας για τη Μέση Ανατολή.
- Η αποφασιστικότητά μας να ενισχύσουμε την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Άμυνας.
- Η σημασία των διατλαντικών σχέσεων.

Αποτελεί αυτή η θέση «υποκρισία», επειδή αποφύγαμε να συζητήσουμε το κύριο πρόβλημα; Όχι. Το κύριο πρόβλημα, οι διαφορετικές απόψεις ήταν σαφείς και το αδιέξοδο επίσης σαφές. Η συζήτηση δεν είχε έννοια. Αλλού έπρεπε να στρέψουμε την προσοχή μας. Σε σημαντικά για το αύριο. Αυτό και κάναμε. Προτιμούσε μήπως κάποιος, να εντείνουμε την αντιπαράθεση, να προσθέσουμε στις τόσες διαμάχες και άλλη μία; Εμείς πιστεύουμε ότι τώρα που με τον πόλεμο τα ερωτήματα πολλαπλασιάστηκαν, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει υποχρέωση να δώσει μηνύματα για την επάνοδο της ειρήνης στη περιοχή και την αντιμετώπιση των συνεπειών του πολέμου. Το μέλλον είναι εξίσου σημαντικό με το παρόν. Αν δεν ασχοληθούμε θα οδηγηθούμε σε νέες καταστροφές.

Υπάρχει αυτή τη στιγμή διάσπαση της Ευρώπης; Ναι. Δεν θα την ξεπεράσουμε όμως εντείνοντάς την, αλλά επιδιώκοντας να αναδείξουμε τα σημεία συνεργασίας και συμπόρευσης.

Η απόφαση που πήραμε για το Ιράκ, είναι μια απόφαση που στηρίζεται στη σκέψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει λόγο στα διεθνή πράγματα. Είναι γι' αυτό μια συμβολή στην προσπάθεια διαμόρφωσης μιας ισορροπημένης ευρωπαϊκής σχέσης όπου η Ευρωπαϊκή Ένωση διατηρεί την αυτονομία της, έχει δικές της πρωτοβουλίες και ένα δικό της ρόλο. Ότι θέλουμε μια Ένωση αυτόνομη προκύπτει και από ένα άλλο σημείο των Συμπερασμάτων. Αναφέρεται στη διερεύνηση των δυνατοτήτων της ερευνητικής προσπάθειας στον τομέα της άμυνας και της δημιουργίας μιας Αρχής για την ανάπτυξη και προμήθεια συστημάτων άμυνας.

Ποια είναι η επιδίωξή μας:

Να αποκαταστήσουμε το ταχύτερο στο διεθνές επίπεδο μια λειτουργία των διεθνών σχέσεων που είναι ευρύτερα αποδεκτή. Αυτό προϋποθέτει, ότι τα Ηνωμένα Έθνη μέσα από τα όργανά τους θα δώσουν τις κεντρικές κατευθύνσεις για το τι θα ισχύσει μετά τον πόλεμο στο Ιράκ. Η επάνοδος από μια αμφισβητούμενη σε μια αναμφισβήτητη διεθνή νομιμότητα θα επιτευχθεί, αν είναι σαφές ότι τα Ηνωμένα Έθνη αναλαμβάνουν και πάλι το κεντρικό ρόλο. Τον κεντρικό ρόλο των Ηνωμένων Εθνών τονίζει η απόφαση.

Η διάσταση των απόψεων για το Ιράκ έδωσε αφορμή σε πολλούς να διαπιστώσουν με λύπη την ανυπαρξία κοινής εξωτερικής πολιτικής. Τα πράγματα δεν είναι έτσι ακριβώς. Κοινές θέσεις σε θέματα εξωτερικής πολιτικής υπάρχουν σε πολλά θέματα. Σε άλλα θέματα, όπως και σε πτυχές ορισμένων γενικότερων θεμάτων η εξωτερική πολιτική της Ένωσης είναι υπό διαμόρφωση. Υπό διαμόρφωση είναι και οι πολιτικές σε άλλους τομείς. Και σε άλλους τομείς υπάρχουν αντιθέσεις από την ΚΑΠ μέχρι τη μετανάστευση. Κανείς όμως δεν θεώρησε, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι περιττή γιατί δεν συμφώνησε για την οδηγία για τις συνθήκες εργασίας εργαζομένων μέσω Γραφείων Προσωρινής Απασχόλησης ή στη μεταχείριση των οικονομικών μεταναστών που ζητούν άσυλο ή τέλος στην αλλαγή του Συμφώνου Σταθερότητας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι υπό συνεχή διαμόρφωση. Γι' αυτό και η εξέλιξή της είναι μια πρόκληση. Μια πρόκληση και στη σκέψη, στην αξιοποίηση της γνώσης και εμπειρίας, στην αναζήτηση ενός μέλλοντος με ευημερία και ασφάλεια. Ο πόλεμος του Ιράκ είναι τμήμα αυτής της πρόκλησης. Γι' αυτό δεν αρκεί να περιοριστούμε στο να τον επικροτήσουμε ή να τον καταδικάσουμε. Θα πρέπει να δούμε και τη μελλοντική προοπτική για την Ευρώπη και τον κόσμο.

Στο σύγχρονο κόσμο επιδιώκουμε να δώσουμε τέλος στους πολέμους, στην κυριαρχία του τρόμου, στις απειλές για τον άνθρωπο και το περιβάλλον του, με το να δημιουργήσουμε κανόνες παγκόσμιας διακυβέρνησης. Τα Ηνωμένα Έθνη δεν έχουν καταφέρει ακόμη να αποτελέσουν ένα πειστικό αποτελεσματικό όργανο, αν και επιφορτισμένα

με το χειρισμό ζωτικών θεμάτων για την παγκόσμια κοινότητα. Και δεν πρόκειται σύντομα να το επιτύχουν. Οι εθνικοί εγωισμοί είναι υπερβολικά ισχυροί. Είναι γι' αυτό όμως πολιτικά επιβεβλημένο να συνεχίσουμε να ενισχύουμε το ρόλο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να συμβάλει έτσι σε ευρωπαϊκό και σε παγκόσμιο επίπεδο στην κατοχύρωση διαδικασιών ειρήνης, συνεργασίας και προόδου. Η Σύνοδος Κορυφής των Βρυξελλών έδειξε, ότι παρά τις διαφωνίες, η Ευρώπη αποτελεί πάντα για μας την πιο σημαντική δυνατότητα, να αποφύγουμε έναν μονοπολικό κόσμο όπου μια υπερδύναμη έχει την αποκλειστική ευθύνη της κοινωνίας-κόσμος. Αυτή τη δυνατότητα της Ευρώπης, να συμμετέχει και να επηρεάζει ένα πολυπολικό κόσμο, πρέπει να κρατήσουμε ανοιχτή με πρωτοβουλίες, συνεργασία και πεποίθηση για το κοινό μας μέλλον».